

Fjerde slede

hensyn til nagleres
 plass. Men så ser
 det ut til å være
 tilfelle på 4de slede.
 Hvor bredaljarogram-
 mere taryder hvor-
 dere har trespereren
 de fleste steder ut-
 spart plass for
 nagletråere og sam-
 syrligheten staler
 for at spulstøren
 har tenkt sig
 naglere anbragt
 der. Delvis er også
 naglere sat på
 disse punkter, men
 en hel del av dem
 står uten nagler og
 til gjengjeld er en
 hel mengde av
 naglere anbragt
 sprest ut over orna-
 mentene uten
 noget hensyn til
 utsparingen.
 Blant de yngre
 arbeider skal vi
 også finne et
 besynder på et
 trespereren har
 spart plass for en
 måteløst anvend-
 se av dekorative nagler
 mens naglere i
 sin helighet er blitt
 på satt i uhelig mengde
 og uten hensyn til
 tresperens hensikt.
 Det samme må
 være tilfelle ved
 4de sled, det er

med andre ord ikke træ
 spæreren selv som har
 sat naglene på, men
 en anden dekoratør som
 har sat denne specialitet
 og som har villet følge
 med så mange nagler
 som muligt. Træspæreren
 har tænkt sig naglene
 anvendt til de markere
 de konstruktive hoved-
 punkter i karnavsigen-
 en, de punkter hvor
 metalgrupperne
 berører hinanden
 i virkeligheden er nagli-
 ne blot anbragt uden
 nogen mening udover
 hele arnsantflaten
 så de ikke fremhever
 men bare forstyrrer
 den dekorative virk-
 ning".

F: Karmen

Ornamenteringen
 på fjerde sledes
 karm er behandlet
 utfarlig av Shetelig
 i Ossebergfundet III
 s 184 ff. Utv Shetelig
 beskrivelse hutselles:
 Gledeskarmen er av
 "buddet fig 180 og viser
 samme type som
 de to andre vi har
 behandlet, men mere
 utgæret formet med
 meget skrå sider.
 Hver av sidene er en
 bred plank som ut-
 vendig er helt dekket

Fjerde slede

Fjerde side

med utohminger alle
 fire arbejdet efter
 fotografii fig 181-184.
 Alle kantenene mar-
 keret med en oplyst
 skulptert bord og
 hvortside av karmen
 har desuten en smal
 kantlist som ligger
 an mot hjørne-
 stolperne. Hele flaten
 er udsles med rett-
 linjet listverk i
 små ravnblåe
 ruter. Gestene har
 en skarp linje
 langs midten
 og små straning
 til hver side ut
 fra midtlinjen.
 Hele flaten under
 listverket fylles
 av små, blåe
 og blåe i rithelig-
 heten løse
 elementer av
 Verdelstiens dyre-
 former, men her
 behandles som
 rene håndmotive.
 Enheltvis best og
 her finnes en
 detalj, et løb, en
 hale som mere be-
 stemt gentiller for-
 mens forbindes
 med dykkamenter,
 men ellers er det hele
 et sammenhengende
 håndmønster og
 intet annet. Det
 er komponert slik

Fjerde side

at hver rute i listverket
 har et kraftig flettes parti
 til udfyldning, en ring,
 en kugle eller kugle
 og længere føres under
 listen til næste rute.
 Formbeholdningen
 er usædvanlig og ofte skil-
 vet på enkelte partier
 gjenstas motiverne alt
 for ensformig, mens
 andre partier er varieret
 i den grad at det går
 ut over den samlede
 virkning. Pi samrer
 den forening av gen-
 tagelse og avveksling
 som er det høyeste
 i dekorativ kunst. Hel-
 heten blir da også høi-
 verkelig og overlattet
 og det inntrykk av
 vilkår som disse
 store flater gir i
 første øieblik som
 ikke sth for en
 nærmere betragt-
 ning. Hverken kom-
 position eller arna-
 mentform har den
 dybere interesse som
 man fengse
 En så urolig flate
 som denne vilde
 utvilsomt hat godt
 av en enkel og ut-
 sproget innfatning.
 Forstærkeren har
 gått den motsatte
 vei, han har avsluttet
 sin barokke flatede-
 korasjon med endra

Fjerde slede

voldsammere og mere barotske bølger. Overflaten er en bølge og kraftig fremtrædende list med rundt overflade. Den er helt over utskåret med arrangerter i dybt og skarpt relief. Udviklere er dybe former, overveien- de er lange bånd- formerne partier som avsluttes i små dyphoder en face med høi nakketopp rett op fra hoved- bredt spæformede løb er indföiet ganske ritelig, men de løper gjerne ut i nye bånd, bestemt utfør med fötter fore- bærner kisse. Marstret må nærmest karak- teriseres sammen tett og vrolig bevegelse båndflettning, svært bredde arranger- partier svært små grupper av dybe- holder. Men ingen ledende tanke går gjennom det hele.

Østsidens bølger har i det hele samme karakter. På en av

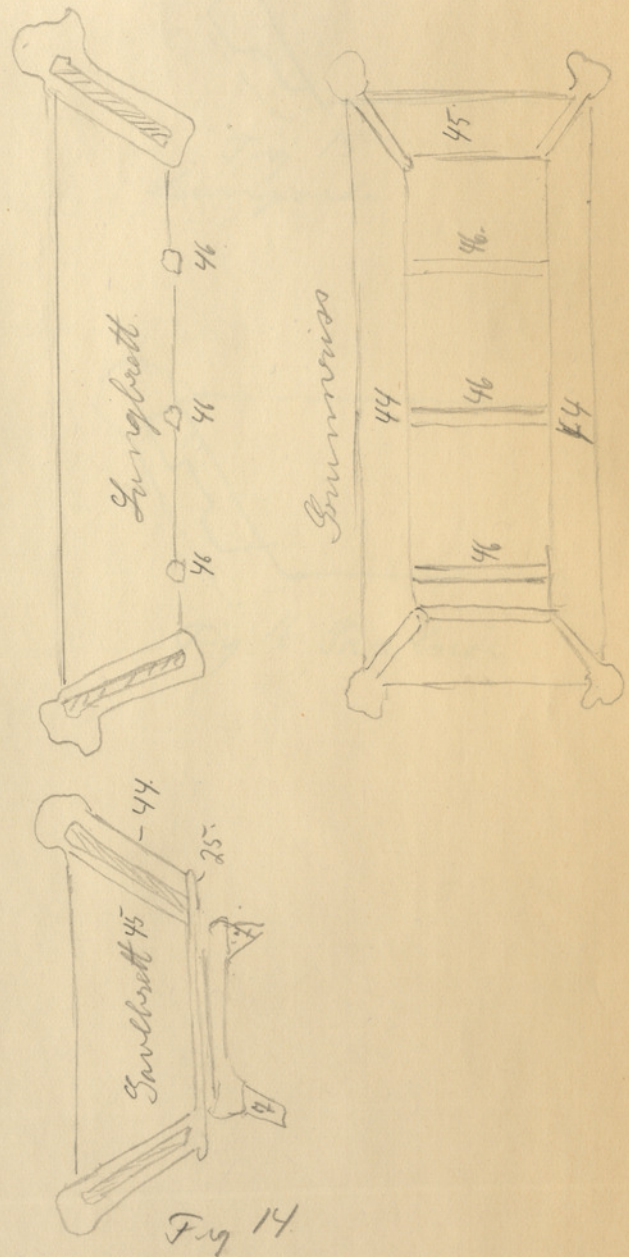
sidene bannes hele borden
 en en anvendt
 langstrakt dyrebord
 med fire par lær, en
 ubetjaget smalt
 nydelse i armene-
 tæller. Ellers har vi
 her den samme ur-
 og den samme forente
 anvendelse i komposi-
 tionen. En detalj
 har særskilt nævnt
 et enkelt fuglebord
 i profil af samme
 vi ellers har hørt
 fra Theteligs side
 og hører til Gustaf-
 sons side, de to ar-
 bejder vi har gennem-
 gået vist idet foregå-
 ende. Ornament-
 motiverne fra flaten
 føres ind i bordene
 der og avsluttes der
 an dyrebordet der er
 innarbejdet i bordens
 mønstre. Delvis er
 også dyrelær i bordens
 figurer forlængt
 som direkte udgangs-
 punkt for listvær-
 ket i flaten. Men i
 begge tilfælde optræder
 derse forlængelser
 mellem flaten og
 bordens mønstre
 hist og her uden
 bestemt plan og
 tydelig også uden be-
 stemt hensigt for
 den ornamentale
 virkning. Motiverne

Fjerde slide

flyter sammen
 eftersom den til-
 fældige form inn-
 ligger til det men
 der er ikke arbejdet
 på nogen bevisst
 løsning av en
 forlindelse av bord
 og flate. Den nedre
 kant av sidene
 har en bred list som
 er utskåret dels
 med en ganske regel-
 messig håndflett-
 ning dels med
 en fløkke av S-
 former, høiede
 håndstykker.
 Alle bordene
 er ornamentfla-
 tene mænstrut
 med skrånkrøving,
 rambesnitt,
 gruter og mürskifte.
 En ganske kraftig
 virkning er frem-
 kaldt derved at
 alle mænstrude
 flater altså bordene
 og listverket er
 strøket med sort
 farve mens
 de glatte ornament-
 ne på flatene står
 med lys naturlig
 træfarve. Og så fjørne-
 stolperne der sværtet
 de er ligeledes rikt
 og kraftig utskåret.
 Hvorfor det
 lyse naturfarve-
 de tre har virket

mod den sorte færrer
 ses best af en tegning
 af Ghedelig an henstre
 langsiden. Denne tegning
 er udført under ut-
 gravningen 15/9-04.

Kammeret hviler på
 tre forsidige tverlister
 af furu (16 på Bergs
 skisse fig 14) som er
 anbragt op på spileværk
 et med et innbyrdes
 mellemrum af ca
 39 cm. Den forreste
 tverlist er anbragt
 9,5 cm baks underkanten
 af kammerets forreste
 gavl, den bagerste
 er anbragt ca 7,5 cm
 foran underkanten
 af kammerets bage
 gavl. Den mellemliste
 er anbragt 39 cm foran
 bagerste tverlist. Tver-
 listene har været
 af uordnet samme
 form som tverliste-
 ne ved Ghedeligs slæde
 (se katalog I s 478). De
 er dannet af firkante
 tverlister i hvis ender
 det er tilføjet en op-
 løbet snott som har
 ligget an mod slæde-
 kammerets langsider
 og holdt kammeret på
 jorden i tverretningen.
 Den mod færrer
 ingen innretning
 til at hindre tverliste-
 nes forskyvning i
 længderetningen,

Fjorde slide

men som vi nedenfor skal se har de været fastsvoret til spilverket.

Tverlistene er ca 7 cm. lange og ca 4 cm. brede og deres tykkelse på midten er 1,5 cm.

Den bagerste tverlist er sammensat af tre bundstykker, den mellemste af 5 bundstykker og den forreste foreligger hel.

Tverlistene har ligget løse oppe spilverket, men har været fastsvoret til dette og til hinanden ved tænger. Hvordan denne svoring har været anordnet fremgår af en tegning fra udgravningen udført af Shetely under udgravningen i 1904.

Et ved denne tegning ses det at alle tverlistene har været fastsvoret. Den bagerste tverlist har været fastsvoret til begge langspilene i skeden og til husmøns langsider, dog således at hver af de to tverlister var svoret med sit særskilte tæg. Den

midterste tverlist var fastsværet med et tang som gik fra den ene ende af tverlisten og var viklet igennem spuleverket og over tverlistens midtparti og fortratte til den anden ende af tverlisten, hvor det gik over og under langspiler og var festet i kammens langside.

På den forreste tverlist var det anbragte særsnitte tang ett i hver ende som var festet til langspilene og til kammern og for det ene tangs vedkommende også til venstre dyrebærestolpe. For detaljenes vedkommende henvises til Sketeligs tegning.

Tverlistene er anbragt små innhakk som vistnok har tjent til støtte for tangen hvormed de har været fastsværet til sleden (se 46. på Bines husfæiede stusse).

I følge Sketeligs stussebok fra utgravningen, hvori han den 29. 04 har en stusse av fjerde slede, så det også tverlistene et furebord som var 6,5 cm. bredt og som lå langs sledens kant. Efter Sketeligs stussebok er dæmme ser det ut til at dette bord har ligget under

Fjerde slede

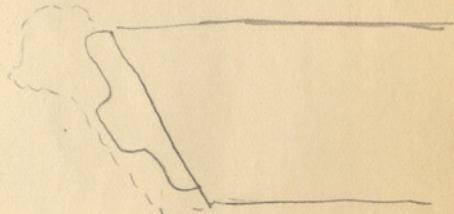
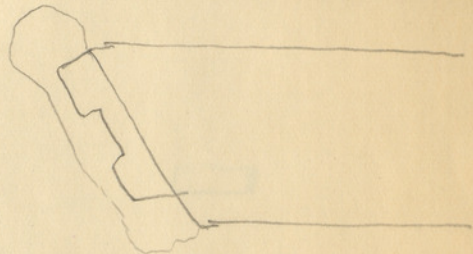
Fig. 15.
Langside

Fig. 16 Garbilde